

8 ting tú leggur merki til tá tú flytir til Danmarkar

Kanska tú júst ert flutt/ur til Danmarkar, ella tú flutti fyri nógvum árum síðani. Óansæð so eru tað summi ting, sum tú óivað hevur lagt til merkis, tá tú flutti til Danmarkar fyri fyrstu ferð. Har eru nakrir mentanarmunir og nakrar málsligar avbjóðingar í Danmark, sum kunnu arga og minna teg á, at tú ert føroyingur. Her eru 8 ting, tú møguliga leggur merki til, tá tú flytir niður til Danmarkar fyri fyrstu ferð

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

#1

Tjóðskaparkenslan í tær kemur fram

Tú byrjar spakuliga at leggja merki til, hvussu deiligt tað egentliga er í Føroyum, og hvussu stoltur tú ert av at vera føroyingur. Tú gongur til hvørja ræstkjótaveitslu, sum er, og tá høvi er at dansa føroyskan dans, ert tú fyrstur á staðnum - sjálvt um tú ongantíð gjørdi hetta í Føroyum. Tá danir spyrja um Føroyar, ert tú skjót/ur at rósa føroysku mentanini, forsvara grindadrápi og vísa teimum sangir av Eivør og Teiti við vón um, at tey fara at joina fjepparaskaran.

#2

Tú saknar ókeypis bussarnar í Havn

Er tað nakað, sum er strævið í Danmark, so er tað at ferðast í skundmiklu ferðsluni. Tað kostar tað hvíta út úr eygunum at taka metro, tok og buss hvønn dag, og seinkingar stressa teg bara enn meira. Tá er tann ókeypis bussleiðin í Havn saknað. Harafturimóti er Danmark paradís fyri súkklistar, og tí hevur

tú eisini keypt tær eina bíliga súkklu, sum tú hvønn dag stúrir fyri verður stolin.

#3

Mann er betri vinir í Danmark enn í Føroyum

Tað er lætt at møta føroyskum kenningum í Danmark. Óansæð um tað er í Aalborg, Århus ella Keypmannahavn, so møtir mann fólki, mann kennir úr Føroyum. Tú heilsar knappliga uppá føroyingar í Danmark, sum tú kanska annars ikki plagar at heilsa uppá í Føroyum. Og tá tú gongur á gongugøtuni og hoyrir onkran tosa føroyskt, vendir tú tær hvørja ferð og sigur við tann, tú fylgist við: "hygg, ein føroyingur!".

#4

Danir vilja læra føroyskt

Sum føroyingur í Danmark upplivir mann altíð ein serligan áhuga frá donskum vinfólki, starvs- ella lestrarfelagum at hoyra teg tosa føroyskt. "Sig noget på færøsk!" er tað óbroytiliga niðurlagið, tú fært slett eftir tær hvørja ferð. Tú kennir eisini til at skula úttala títt føroyska navn á føroyskum, og um tað

er eitt serføroyskt navn við einum R'i í, læra tey tað ongantíð. Men har er altíð ein, sum skarar framúr við úttaluni.

#5

"Kanst tú MobilePay'a mær hasar 6 krónurnar?"

At danir ganga høgt uppí sínar útreiðslur, er tað eingin ivi um. MobilePay er ein hin mest brúkt appin í Danmark, har mann lættliga kann senda pengar til hvønn annan. Danir vilja øgiliga gjarna hava pengarnar at samsvara og kunnu saktans finna uppá at biðja teg MobilePay'a sær 6 krónur fyri ein deildan øl-sixpack fyri seks fólk. Her plaga føroyingar ofta bara at leggja út og bjóða. Í ekstremum færum vilja tey hava 1 krónu eyka fyri pant. Gjaldir tú ikki tær fáu krónurnar beinanvegin, minna teg teg á tað uttan skomm næstu ferð, tit hittast.

#6

Túrurin oman á Borgerservice

Puha. Hetta er nakað, øll skulu ígjøgnum, tá tey hava fingið bú-

stað. Oman á Borgerservice at útfylla pappírir, standa í kø og eisini orðna NemID, sum altíð skal bera 100 trupulleikar við sær. Um tú ert ein drongur, kennir tú eisini til stríðið um at sleppa frá at møta upp til "Forsvarets Dag" hjá danska herðinum.

#7

Føroyska tíðin

Okkara forhold til tíð er ikki tað sama sum hjá donum. Vit eru meira "lala", meðan danir ganga høgt uppí at vera stundisligir. Vit møta gjarna upp til eitt sosialt tiltak ein tíma eftir, tað er byrjað. Men tá eru vit eisini tey einastu, ið møta so seint, og danirnir standa spyrjandi um seinu uppmøtingina, tí teir vóru har longu eitt korter áðrenn. Snýr tað seg um undirvísing, arbeiði ella fundir, eru vit altíð á staðnum hægst triggjar minuttir, áðrenn tað byrjar.

#8

Tú tekur føroyska málið við tær

Í Føroyum hevur danisman og anglisman leingi trokað seg inn í føroyska málið, sum tað eru deildar

meningar um. Men føroyingar hava ofta lyndi til sjálvir at sníkja føroyismur við sær til Danmarkar.

- Kan du rette mig æblerne? Siga vit við døgurðaborðið, og danirnir hyggja við undrandi eygum eftir okkum, tí har eru eingi súrepli á borðinum. "Kan du række mig kartoflerne", eigur tað at vera.

- Mit tandcreme er oppe, kunnu vit finna uppá at siga, tá tannkremið er uppi. Tað ljóðar fyri danir púra absurd at kalla tandpasta fyri eitt krem. Krem koyrir mann á húðina, ikki á tenninar. Og uppi hvar?

Tað sama við feittstiftini. Beinleiðis føroyska umsetingin verður til fedtstift, sjálvt um tað í Danmark kallast læbepomade. "En stift... med fedt?", hugsa danir – men tað er jú í roynd og veru tað, ein feittstift er...

Hevur tú onkuntíð roynt at spælt smart/ur við einum orðafelli, og so hevur tað yvirhøvur ikki riggað til samanhangin? "Det er ikke bare bare!" ljóðar væl á føroyskum, men um tú sigur hetta við ein dana, hyggur hann bara eftir tær og sigur "hvad?". Tað sama við "Det er det, som er" og "Vil du have en kaffemund?" – hetta gevur onga meining á donskum.